

The history of sign language and deaf education in Turkey

Türkiye’de işaret dili ve sağır insanların eğitimi tarihi

Yusuf Kemal Kemaloğlu, M.D.,¹ Pınar Yaprak Kemaloğlu, M.S.c.²

¹Department of Otolaryngology, Medical Faculty of Gazi University, Ankara, Turkey;

²Marmara University Health Science Institute, İstanbul, Turkey

Sign language is the natural language of the prelingually deaf people particularly without hearing-speech rehabilitation. Otorhinolaryngologists, regarding health as complete physical, mental and psychosocial well-being, aim hearing by diagnosing deafness as deviance from normality. However, it's obvious that the perception conflicted with the behavior which does not meet the mental and social well-being of the individual also contradicts with the definition mentioned above. This article aims to investigate the effects of hearing-speech target ignoring the sign language in Turkish population and its consistency with the history through statistical data, scientific publications and historical documents and to support critical perspective on this issue. The study results showed that maximum 50% of the deaf benefited from hearing-speech program for last 60 years before hearing screening programs; however, systems including sign language in education were not generated. In the light of these data, it is clear that the approach ignoring sign language particularly before the development of screening programs is not reasonable. In addition, considering sign language being part of the Anatolian history from Hittites to Ottomans, it is a question to be answered that why evaluation, habilitation and education systems excluding sign language are still the only choice for deaf individuals in Turkey. Despite legislative amendments in the last 6-7 years, the primary cause of failure to come into force is probably because of inadequate conception of the issue content and importance, as well as limited effort to offer solutions by academicians and authorized politicians. Within this context, this paper aims to make a positive effect on this issue offering a review for the medical staff, particularly otorhinolaryngologists and audiologists.

Key Words: Deaf; education; habilitation; hearing loss; history; rehabilitation; sign language.

İşaret dili, özellikle dil edinimi öncesi işitme kaybı gelişip işitsel-sözel rehabilitasyon sağlanamayanların doğal dilidir. Sağlığı fiziksel, zihinsel ve sosyal bağlamda tam iyilik olarak algılayan kulak burun boğaz hekimleri, sağırlığı normalden farklılık olarak tanımlayarak, işitmeyi hedefler. Ancak, bireyin zihinsel ve sosyal olarak iyiliğini sağlayamayan anlayışın da, yukarıda belirtilen tanımlamayla çelişeceği açıktır. Bu makalede, işaret dilini yadsıyarak yalnızca işitme-konuşmayı hedeflemenin, Türk toplumu üzerindeki etkilerinin ve tarihsel yönden tutarlılığının istatistiksel veriler, bilimsel yayınlar ve tarihi belgeler üzerinden incelenmesi ve konuyla ilgili eleştirel bakış açısının desteklenmesi amaçlanmıştır. Sonuçlar, tarama programları öncesindeki son 60 yılda olguların azami %50'sinin yalnızca işitme-konuşma hedefli programlardan faydalandığını, ancak eğitimde işaret dilini içeren sistemlerin oluşturulmadığını göstermiştir. Bu veriler çerçevesinde, işaret dilini yadsıyan yaklaşımın, özellikle tarama programlarının geliştirilmesinden önce, uygun olmadığı açıktır. Ayrıca işaret dilinin Hititler'den Osmanlılar'a Anadolu tarihinin bir parçası olduğu göz önüne alındığında, Türkiye'de işaret dilini içermeyen değerlendirme, habilitasyon ve eğitim sistemlerinin neden hala tek alternatif olarak sağır bireylere sunulduğu yanıtlanması gereken bir sorudur. Son 6-7 yıldaki mevzuat düzenlemelerine rağmen, bu düzenlemelerin hala uygulamaya girmemesinin en önemli nedeni, muhtemelen sorunun içeriğinin, öneminin ve çözüm yollarının, akademisyenler ve ilgili bürokratlar tarafından yeterince kavranamamış olmasıdır. Bu bağlamda, bu makale kulak burun boğaz hekimleri ve odyologlar başta olmak üzere, tıp camiasının konuya bakışını olumlu etkilemek amacıyla kaleme alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sağır; eğitim; habilitasyon; işitme kaybı; tarih; rehabilitasyon; işaret dili.